

Trekken of blijven?

Te warm of te koud

In september en oktober is de vogeltrek in volle gang. Vogels trekken dan weg uit hun broedgebieden omdat het daar te koud is of omdat er geen voedsel meer is. Ze trekken dan naar het zuiden, om beter weer en voedsel te vinden.

Hoe vinden ze de weg?

Sommige vogels trekken en sommige niet. Het is aangeboren of ze weggaan uit hun 'thuisland' of niet.

Trekvogels leggen ongelooflijke afstanden af om op de plek te komen waar ze willen zijn. En ze weten de weg terug ook altijd. Ze weten ook precies wanneer ze gaan trekken en hoe lang ze weg moeten blijven. Hoe doen die vogels dat toch?

Eigenlijk hebben ze drie manieren ontwikkeld om de weg te vinden:

1. Sommige trekvogels maken gebruik van landschapskenmerken. Ze kijken dan heel goed naar kustlijnen, rivieren en bergen. Zo weten ze waar ze langs zijn gekomen en welke kant ze op moeten. En omdat de jonge vogels meevliegen met de ouderen, leren zij vanzelf ook de goede weg. Bijvoorbeeld kraanvogels gebruiken deze techniek om de weg te vinden.
2. Een andere manier om de weg te vinden is gebruikmaken van de stand van de zon, de maan en de sterren. Ook dat doen bepaalde trekvogels. Wel vervelend als het dan bewolkt is...
3. Trekvogels hebben ook een zintuigje waarmee ze de weg vinden. Dit is een dus eigenlijk een soort kompas! En hun reuk en gehoor zijn natuurlijk ook heel belangrijk!

Trekvogels

Sommige vogelsoorten vliegen in de winter naar een warm land. Dit worden trekvogels genoemd. In het najaar vliegen ze naar het zuiden en in het voorjaar komen ze weer terug naar Nederland. Trekvogels wonen dus niet het hele jaar op dezelfde plaats.

Voorbeelden van enkele trekvogels die (in de zomer) in Nederland wonen zijn:

- Zwaluw
- Nachtegaal
- Blauwborst
- Tuinfluiter

Deeltrekkers

Deeltrekkers zijn vogels waarvan een deel het hele jaar in Nederland woont en waarvan een deel in de winter naar warme landen gaat. Meestal blijven de mannetjes in Nederland. De vrouwtjes en de jonge vogels vliegen naar warme landen om daar te overwinteren.

Voorbeelden van enkele deeltrekkers zijn:

- Grauwe gans
- Roerdomp
- Blauwe reiger
- Spreeuw
- Vink

Standvogels

Er zijn ook vogels die het hele jaar in Nederland blijven. Dit worden standvogels genoemd. Standvogels vliegen in de winter dus niet naar warmere landen, maar blijven gewoon hier. Standvogels worden ook wel blijvers genoemd.

Voorbeelden van enkele standvogels die in Nederland wonen zijn:

- Buizerd
- Havik
- Korhoen
- Patrijs
- Fazant
- Steenuil, bosuil
- Groene specht, zwarte specht, grote bonte specht
- Gaai
- Ekster
- Zwarte kraai
- Huismus, ringmus
- Merel

Wintergasten

Er zijn ook trekvogels die in de winter naar Nederland komen. In de zomer wonen deze vogels in landen waar het nog kouder is dan hier. Deze vogels komen dus overwinteren in Nederland.

Voorbeelden van wintergasten zijn:

- Kraanvogel
- Wilde zwaan
- Koperwiek
- Rietgans, rotgans

Weetjes

De vogels blijken tijdens een vogeltrek onvoorstelbare prestaties te kunnen leveren. Zo kan de Kanoet, een vogel die broedt rond de Noordelijke IJszee, zonder rust duizenden kilometers vliegen om een warm en gunstig plekje te vinden.

Boerenzwaluwen steken zonder problemen de Sahara woestijn over. En de grauwe vliegenvanger broedt in Europa, maar overwintert op het zuidelijk halfrond. Toch weet deze bijzondere vogel altijd zijn oude nestplek terug te vinden. Toch staat de Noordse Stern bovenaan als het om afstand gaat. Dit dier vliegt maar liefst 40.000 kilometer heen en terug tijdens de vogeltrek.